

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 44/2007

Μεταξύ:

LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD

Αιτητών

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ιωάννης Π. Πογιατζής, Πρόεδρος
κ. Μιχαλάκης Χριστοφόρου, Μέλος
κ. Πέτρος Φρακάλας, Μέλος
κ. Άγγελος Αγγελίδης, Μέλος
κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κ. Σίμο Αγγελίδη, Δικηγόρο
2. κ. Χριστάκη Χριστάκη, Δικηγόρο
3. κ. Άγγελο Παναγή, Αντιπρόσωπο Αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κα Χριστίνα Χρίστου, Δικηγόρο
2. κ. Μιχάλη Παναγιώτου, Νομικό Λειτουργό
Δήμου Λεμεσού

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 9 Ιουνίου, 2008

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή οι Αιτητές προσβάλλουν την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχή (Δήμος Λεμεσού), να ακυρώσει το διαγωνισμό αρ. 6/2007 για την «Παροχή Υπηρεσιών για Ομαδική Ιατροφαρμακευτική Ασφάλεια».

B. Τα γεγονότα της υπόθεσης έχουν ως ακολούθως:

(1) Ο Δήμος Λεμεσού προκήρυξε στις 14 Φεβρουαρίου του 2007 τον πιο πάνω διαγωνισμό. Κριτήριο ανάθεσης σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού «η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά», δηλαδή με το σύστημα των δύο φακέλων, Υποφάκελος «Δικαιολογητικά & Τεχνική Προσφορά» και Υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά».

(2) Τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 30^η Μαρτίου, 2007. Υπέβαλαν προσφορά (8) ασφαλιστικές εταιρείες μεταξύ των οποίων και οι Αιτητές.

(3) Στις 30 Μαρτίου, 2007 ανοίχθηκαν οι προσφορές και καταρτίστηκε ονομαστικός κατάλογος των (8) συμμετεχόντων οικονομικών φορέων με το αντίστοιχο προσφερθέν ποσό εκάστου, στο ειδικό έντυπο του Δήμου σύμφωνα με το παράρτημα της Κ.Δ.Π. 489/2004 (Κανονισμοί 21(1) και 31)

(4) Κατά το στάδιο της αξιολόγησης η Αναθέτουσα Αρχή διαπίστωσε αποκλίσεις από τους όρους προκήρυξης του διαγωνισμού από όλους τους συμμετέχοντες προσφοροδότες, λόγω αναφοράς σε εξαιρέσεις σε πολλά ιατρικά περιστατικά και ασθένειες, που δεν καλύπτοντο ασφαλιστικά και ως εκ τούτου ζητήθηκε στις 7.6.2007 νομική γνωμάτευση από τους νομικούς του Δήμου για την εγκυρότητα των υποβληθεισών προσφορών.

(5) Στις 12 Ιουνίου, 2007, οι Νομικοί Σύμβουλοι απέστειλαν τη γνωμάτευση τους στο Δήμο Λεμεσού, με την οποία εισηγήθηκαν την ακύρωση του διαγωνισμού, με το

αιτιολογικό ότι, όλες οι προσφορές παρουσίαζαν ουσιώδη απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού.

(6) Με εσωτερικό σημείωμα προς το Δημοτικό Συμβούλιο που υπογράφει ο Δημοτικός Γραμματέας, ημερομηνίας **14.6.2007**, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου εισηγήθηκε την ακύρωση του διαγωνισμού και επαναπροκήρυξη νέου λόγω του ότι, όλες οι προσφορές παρουσίαζαν ουσιώδη απόκλιση από τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων του διαγωνισμού σύμφωνα και με τη γνωμάτευση των Νομικών Συμβούλων του Δήμου, Δικηγορικού Γραφείου Ανδρέας Νεοκλέους & ΣΙΑ.

(7) Την ίδια μέρα **14.6.2007**, το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου αφού εξέτασε το σχετικό σημείωμα της Υπηρεσίας και τη γνωμάτευση των νομικών συμβούλων του Δήμου αποφάσισε ομόφωνα να ακυρώσει το διαγωνισμό, καθότι οι υποβληθείσες προσφορές παρουσίαζαν ουσιώδη απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού, λόγω των πολλών και διαφορετικών εξαιρέσεων που υπήρχαν σε αυτές. Επίσης αποφάσισε την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με νέους όρους, που να περιλαμβάνουν εξαιρέσεις στα ασφαλιστικά συμβόλαια.

(8) Στις **20.6.2007**, η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της γνωστοποίησε την απόφασή της στους Αιτητές αναφέροντας τα εξής:

«Το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου Λεμεσού στη συνεδρία του ημερομηνίας 14.6.07, σύμφωνα με τους όρους των προσφορών παράγραφος 1 κάτω από τον τίτλο «Απόρριψη προσφορών», αποφάσισε ότι όλες οι υποβληθείσες προσφορές παρουσιάζουν ουσιώδη απόκλιση από τους όρους των προσφορών και απορρίπτονται και κατά συνέπεια ο διαγωνισμός τερματίζεται.

Ο λόγος για τον οποίο εκρίθη η προσφορά σας ότι έχει ουσιώδη απόκλιση είναι ο αριθμός εξαιρέσεων ο οποίος περιλαμβάνεται σ' αυτήν, στοιχείο που δεν περιλαμβάνεται στα έγγραφα προσφορών.

Το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε περαιτέρω να επαναπροκηρύξει την προσφορά σύμφωνα με τους όρους που θα αποφασιστούν.»

(9) Οι Αιτητές διεφώνησαν με την πιο πάνω απόφαση και απέστειλαν προς τούτο στις **21.6.2007** επιστολή με τις θέσεις τους καθώς και επιστολή μέσω του δικηγόρου τους στις **25.6.2007** εκφράζοντας παράλληλα την πρόθεσή τους να ασκήσουν Ιεραρχική Προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, πράγμα που έπραξαν στις **5.7.2007**.

Γ. Οι λόγοι που βασίζουν οι Αιτητές την Προσφυγή τους και ζητούν την ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής είναι οι πιο κάτω:

(1) Η διαδικασία που ακολούθησε η Αναθέτουσα Αρχή για την αξιολόγηση των προσφορών είναι παράνομη, γιατί όπως αναφέρει ο δικηγόρος των Αιτητών στη γραπτή αγόρευσή του είναι αντίθετη με τους **περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) (Δημοτικοί) Κανονισμοί του 2004 Κ.Δ.Π 489/2004**. Πιο συγκεκριμένα, δεν συστάθηκε η προβλεπόμενη στον **καν. 8 Επιτροπή Προσφορών**. Ο κανονισμός 8 προνοεί τα εξής:

«Εκτός όπου εφαρμόζεται το άρθρο 54(1)(α) και (β) του Νόμου, για κάθε διαγωνισμό που οδηγεί στην ανάθεση σύμβασης, το Συμβούλιο Προσφορών συστήνει Επιτροπή Προσφορών από τα μέλη του για ετοιμασία των εγγράφων προσφορών, μελέτη των εκθέσεων αξιολόγησης των προσφορών που ετοιμάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 23 και

(α) Ανάθεση συμβάσεων, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στον Κανονισμό 3(3)

(β) υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών για συμβάσεις, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στον Κανονισμό 3(3).

Το άρθρο 54(1)(α) και (β) καταργήθηκαν με το νέο Νόμο 12(Ι)/2006. Το ταυτόσημο νέο άρθρο 84(1)(α) και (β) του Ν.12(Ι)/2006 αναφέρεται στις συνοπτικές διαδικασίες όταν η εκτιμώμενη αξία, εκτός Φ.Π.Α. δεν υπερβαίνει τις 1000 λίρες και τις 5000 λίρες αντίστοιχα, πράγμα που δεν εφαρμόζεται στον παρόντα διαγωνισμό.

Περαιτέρω ο δικηγόρος των Αιτητών αναφέρει ότι, σύμφωνα με τον **καν. 9(1)** τα μέλη της Επιτροπής Προσφορών δεν μπορεί να είναι ολιγότερα των πέντε. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Προσφορών ορίζεται από το Συμβούλιο Προσφορών.

Αναφέρθηκε επίσης στον **καν. 24(1)** ο οποίος προνοεί τα εξής:

*«Όπου την εξουσία για την ανάθεση σύμβασης έχει το **Συμβούλιο Προσφορών**, αυτό αφού μελετήσει την έκθεση της **Επιτροπής Προσφορών μαζί με την έκθεση αξιολόγησης**, καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία τεθούν ενώπιον του έχει εξουσία, ανάλογα με την περίπτωση, να αναθέσει τη σύμβαση σε συγκεκριμένο προσφέροντα, να απορρίψει οποιαδήποτε προσφορά ή να ακυρώσει τη διαδικασία του διαγωνισμού.»*

Αναφέρθηκε επίσης στον **καν. 21** που προνοεί τη διαδικασία ανοίγματος των προσφορών.

(2) Δεν τηρήθηκαν πρακτικά των διαφόρων συνεδριάσεων που έγιναν σχετικά με το διαγωνισμό, από το όργανο που αξιολογούσε, πλην του πρακτικού της 14.6.2007 που λήφθηκε η τελική απόφαση από το Συμβούλιο Προσφορών, κατ' αντίθεση του άρθρου 24(1) του Ν.158(Ι)/99 που προνοεί τα εξής:

«Πρέπει να τηρούνται λεπτομερή πρακτικά των συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων, στα οποία να διατυπώνονται με σαφήνεια οι αποφάσεις που λαμβάνονται. Η τήρηση άρτιων πρακτικών είναι υποχρέωση κάθε οργάνου που ασκεί διοικητική λειτουργία.»

(3) Ενώ η αξιολόγηση των προσφορών έπρεπε να γίνει από τα αρμόδια όργανα της Αναθέτουσας Αρχής, όπως προβλέπεται στο Νόμο και τους Κανονισμούς, Κ.Δ.Π. 489/2004, η αξιολόγηση έγινε αναρμόδια και παράνομα από τους Νομικούς Συμβούλους του Δήμου όπως ουσιαστικά καταγράφεται και/ή συνάγεται από τη σχετική γνωμάτευση τους ημερομηνίας **12.6.2007**.

Η ανάθεση και/ή η εκχώρηση τέτοιας αποφασιστικής ή τελικής αρμοδιότητας κρίσης, στους Νομικούς Συμβούλους έγινε για άγνωστο λόγο, αναρμόδια και έξω από το **Ν.12(Ι)/2006** και την **Κ.Δ.Π. 489/2004**.

(4) Υπήρξε έλλειψη δέουσας έρευνας και αιτιολογίας, αφού από το διοικητικό φάκελο δεν προκύπτει έρευνα και αξιολόγηση των προσφορών, από το Συμβούλιο Προσφορών ή από Επιτροπή Προσφορών, ούτε καταγράφονται κατά τρόπο συγκεκριμένο οι αποκλίσεις της προσφοράς των Αιτητών από συγκεκριμένους όρους των προδιαγραφών.

Η Αναθέτουσα Αρχή δεν έλαβε υπόψη της, τη δική της διοικητική πρακτική, αφού στο παρελθόν σε παρόμοιους δικούς της διαγωνισμούς δέχθηκε προσφορές και υπέγραψε συμβόλαια με εξαιρέσεις. Δεν έλαβε επίσης υπόψη της, τη διεθνή πρακτική για τέτοια είδους συμβόλαια Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όπου οι εξαιρέσεις επιτρέπονται. Πέραν τούτου, στους όρους του διαγωνισμού δεν υπάρχει όρος που να απαγορεύει τις εξαιρέσεις, αλλά ούτε θα μπορούσε να θεωρηθεί η υποβολή τους ουσιώδης απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού.

Οι Αιτητές, όπως και οι άλλοι προσφοροδότες είχαν δικαίωμα με βάση τους όρους του διαγωνισμού αλλά και γιατί η μέχρι τότε πρακτική διεθνώς αλλά και στην Κύπρο επέτρεπε να υποβάλλονται εξαιρέσεις. Η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να τις αξιολογήσει και να προβεί σε κατακύρωση και όχι να αποκλείσει την προσφορά των Αιτητών και τις υπόλοιπες για το θέμα των εξαιρέσεων.

(5) Η ακύρωση του διαγωνισμού δεν εμπίπτει σε κανένα από τους πέντε λόγους που καταγράφονται στον **Καν. 24(4)** της **Κ.Δ.Π. 489/2004** ή στον **όρο Α5.5** των εγγράφων του διαγωνισμού, που είναι μεταφορά του πιο πάνω κανονισμού.

Δ. Η Αναθέτουσα Αρχή δια της δικηγόρου της απάντησε στους ισχυρισμούς των Αιτητών και υποστήριξε τα ακόλουθα:

(1) Δεν ήταν απαραίτητη η σύσταση της **πενταμελούς Επιτροπής Προσφορών**, αφού σύμφωνα με τον **κανονισμό 3(α) και (β) οι Επιτροπές Προσφορών** έχουν εξουσία να αποφασίζουν για διαγωνισμούς δημοσίων προμηθειών και δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών εκτιμωμένης αξίας μέχρι ποσού **€10.000** για προμήθειες και υπηρεσίες και μέχρι ποσού **€30.000** για συμβάσεις δημοσίων έργων. Στον παρόντα διαγωνισμό λόγω της εκτιμώμενης αξίας των υπηρεσιών που θα παρείχοντο και η

οποία ήταν πολύ μεγαλύτερη των ορίων που θέτει ο **καν. 3**, την αποκλειστική αρμοδιότητα για να εξετασθούν οι προσφορές και να ληφθεί σχετική απόφαση την είχε το **Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου και όχι η Επιτροπή Προσφορών**.

Περαιτέρω, η δικηγόρος της Αναθέτουσας Αρχής αναφέρθηκε σε παλαιότερη απόφαση του Δήμου Λεμεσού, Πρακτικά **50^{ης}** συνεδρίας Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. **26.1.2005**, όπου αποφασίστηκε η σύσταση τριμελών Επιτροπών, για την ετοιμασία των όρων των προσφορών και την αξιολόγησή τους σύμφωνα με τον **καν. 14** των προσφορών. Η τριμελής αυτή επιτροπή αποφασίστηκε να αποτελείται από τον οικείο Τμηματάρχη, τον αρμόδιο κατά περίπτωση Λειτουργό και εκπρόσωπο του Οικονομικού Τμήματος. Αναφέρθηκε επίσης στον **καν. 23(2) της Κ.Δ.Π. 489/2004** ο οποίος προνοεί ότι:

«Το Συμβούλιο Προσφορών καθορίζει με σχετική απόφαση του τη διαδικασία και τα όργανα τα οποία δύνανται να προβαίνουν στη μελέτη και αξιολόγηση των προσφορών.»

Ανέφερε επίσης ότι, βάσει αυτού του κανονισμού ο Δήμος Λεμεσού αποφάσισε τη σύσταση τριμελών Επιτροπών Αξιολόγησης και ότι η αναφορά στον καν. 14(1) στην απόφαση του Δήμου είναι γραμματικό λάθος. Συμφώνησε ότι, δεν έγινε καμία αξιολόγηση από την τριμελή αυτή επιτροπή, διότι όταν ανοίχθηκαν οι προσφορές και διαπιστώθηκε ότι, σε όλες υπήρχαν πολλές και διαφορετικές εξαιρέσεις χωρίς καμία ομοιογένεια, τότε προέκυψε η ανάγκη για παροχή νομικής γνωμάτευσης, η οποία δόθηκε στις **12.6.2007**.

Η γνωμάτευση μαζί με την έκθεση της Δημοτικής Γραμματέως ημερ. **14.6.2007** διαβιβάστηκαν στο Συμβούλιο Προσφορών (ολομέλεια Δήμου Λεμεσού) όπου αποφασίστηκε στις **14.6.2007** η ακύρωση του διαγωνισμού για τους λόγους που αναφέρονται στη γνωμάτευση και την έκθεση της Γραμματέως του Δήμου Λεμεσού που υιοθέτησε τη γνωμάτευση.

(2) Αναφορικά με τα πρακτικά, η δικηγόρος του Δήμου δέχθηκε ότι, η τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης δεν ετοίμασε πρακτικά και ότι το μόνο σχετικό πρακτικό που υπάρχει είναι αυτό του Συμβουλίου Προσφορών ημερομηνίας 14.6.2006 και το πρακτικό ημερομηνίας 26.1.2005 του Δημοτικού Συμβουλίου για τη σύσταση τριμελών Επιτροπών Αξιολόγησης.

(3) Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι, η αξιολόγηση έγινε από αναρμόδια όργανα, η δικηγόρος του Δήμου ανέφερε ότι, η αξιολόγηση και η σχετική απόφαση λήφθηκαν από το αρμόδιο όργανο, που ήταν το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου Λεμεσού.

(4) Αναφορικά με την έλλειψη δέουσας έρευνας και αιτιολογίας, η θέση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ότι, προκύπτει από το πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών ημερ. 14.6.2007, όπου ρητά αναφέρεται ότι, αποφάσισε την απόρριψη όλων των προσφορών που είχαν υποβληθεί και ακύρωση του διαγωνισμού λόγω του ότι, όλες οι προσφορές παρουσίαζαν ουσιώδη απόκλιση, λόγω των πολλών και διαφορετικών εξαιρέσεων από τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού. Ειδικά για τους Αιτητές, η θέση της Αναθέτουσας Αρχής όπως περιέχεται στην έκθεση των δικηγόρων της ημερ. 12.7.2007, σε απάντηση στους λόγους της Ιεραρχικής Προσφυγής έχει ως ακολούθως:

«Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής είναι νόμιμη και αιτιολογημένη. Η υποβληθείσα προσφορά της Αιτήτριας εμπεριέχει ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους και/ή τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων προσφορών και ως εκ τούτου η Αναθέτουσα Αρχή λαμβάνοντας υπόψιν τις πρόνοιες των περί της σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Κανονισμών (**Κ.Δ.Π. 489/2004**), **άρθρο 24**, δεν είχε άλλη επιλογή από την απόρριψη της προσφοράς και τον τερματισμό του διαγωνισμού. Το συνολικό περιεχόμενο των περιγραφομένων εξαιρέσεων που υποβλήθηκαν από την Αιτήτρια, συνιστούσαν ουσιώδη απόκλιση, σε βαθμό που η Αναθέτουσα Αρχή δεν ήταν δυνατό να τις αξιολογήσει και να τις εκτιμήσει με βάση το κριτήριο της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.»

Περαιτέρω στην απάντηση τους οι δικηγόροι της Αναθέτουσας Αρχής αναφέρουν τα ακόλουθα για την προσφορά των Αιτητών:

«Στο Μέρος Β της Προκήρυξης του Διαγωνισμού, με τίτλο «Όροι Εντολής του Διαγωνισμού», η Αναθέτουσα Αρχή παρουσίασε ένα συγκεκριμένο Πίνακα Παροχών κατ' έτος και τους συγκεκριμένους όρους, τους οποίους είχε θέσει όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες. Στον πίνακα αυτόν επαρατίθεντο δεκαοκτώ (18) κατηγορίες ωφελημάτων και αντίστοιχα σε κάθε κατηγορία αναφέρετο το

αντίστοιχο ποσό σε Κυπριακές Λίρες ή το ποσοστό, το οποίο αιτείτο η Αναθέτουσα Αρχή από τις διάφορες ασφαλιστικές εταιρείες για να καλύπτει το προσωπικό του Δήμου Λεμεσού εις κάθε περίπτωση. Η Αιτήτρια αντί να συμμορφωθεί με τους όρους αυτούς υπέβαλε στην Αναθέτουσα Αρχή ένα στερεότυπο δείγμα συμβολαίου ασφαλιστικής κάλυψης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ένα μακρύ κατάλογο με ποικίλες και διαφορετικές κατηγορίες ιατρικών περιπτώσεων ή περιστατικών οι οποίες εξαιρούνται πλήρως από την ασφαλιστική κάλυψη. Στην προσφορά της όμως η Αναθέτουσα Αρχή δεν έχει θέσει οποιαδήποτε πρόνοια για ασθένειες και ατυχήματα που δύνανται να εξαιρεθούν από την ασφαλιστική κάλυψη.

Η προσφορά της Αιτήτριας όπως υποβλήθηκε με το μακρύ κατάλογο των εξαιρέσεων παρουσιάζει ουσιώδη απόκλιση, ποσοτική και ποιοτική από τους Όρους Εντολής του Διαγωνισμού, σε βαθμό που ήταν αδύνατο να καθοριστούν, να εκτιμηθούν και να αξιολογηθούν με οποιοδήποτε τρόπο τα πλαίσια των υπηρεσιών που επροτίθετο να παράσχει η Αιτήτρια και ο κατάλογος με τις αναφερόμενες κατηγορίες που εξαιρούνται πλήρως της ασφαλιστικής κάλυψης, επηρεάζει ουσιαστικά τα δικαιώματα των ασφαλισμένων και τις εκάστοτε υποχρεώσεις του προσφοροδότη.»

Και καταλήγουν ως ακολούθως:

«Με βάση τα όσα αναφέρονται ανωτέρω το κριτήριο για την πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά κατέστη άνευ αντικειμένου, αφού η Αιτήτρια δεν προσδιόρισε την προσφορά της σύμφωνα με τους Όρους Εντολής του Διαγωνισμού και τις συγκεκριμένες υπηρεσίες τις οποίες εξαιτείτο η Αναθέτουσα Αρχή.»

- Ε.** Αφού ακούσαμε και μελετήσαμε προσεκτικά τα επιχειρήματα και τους ισχυρισμούς των δύο πλευρών αλλά και από τα στοιχεία που βρίσκονται στο διοικητικό φάκελο, καταλήγουμε στα ακόλουθα:

(1) Η διαδικασία που ακολούθησε η Αναθέτουσα Αρχή για την αξιολόγηση των προσφορών, είναι αντίθετη με τους κανονισμούς περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) (Δημοτικοί Κανονισμοί) του 2004 Κ.Δ.Π. 489/2004). Πιο συγκεκριμένα, η μη σύσταση Επιτροπής Προσφορών αποτελεί ουσιώδη παράλειψη στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών.

Το λεκτικό του κανονισμού 8 της Κ.Δ.Π. 489/2004 είναι διαφωτιστικό.

«8. Εκτός όπου εφαρμόζεται το άρθρο 54(1)(α) και (β) του Νόμου, για κάθε διαγωνισμό που οδηγεί στην ανάθεση σύμβασης το Συμβούλιο Προσφορών συστήνει Επιτροπή Προσφορών από τα μέλη του για ετοιμασία των εγγράφων προσφορών, μελέτη των εκθέσεων αξιολόγησης των προσφορών που ετοιμάζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 23 και

(α) Ανάθεση συμβάσεων, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στον Κανονισμό 3(3).»

(β) υποβολή εισηγήσεων στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών, για συμβάσεις, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στον Κανονισμό 3(3).»

Είναι σαφές από το λεκτικό του καν. 8, ότι έπρεπε να συσταθεί Επιτροπή Προσφορών η οποία να υποβάλει τις εισηγήσεις της στο Συμβούλιο Προσφορών, αφού ο παρών διαγωνισμός δεν εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 54(1)(α) και (β) του Νόμου 101(Ι)/2003, που καταργήθηκε με το νέο Νόμο 12(Ι)/2006, αλλά ούτε εμπίπτει στο αντίστοιχο νέο άρθρο 84(1)(α) και (β) που είναι ταυτόσημο με το καταργηθέν 54(1)(α) και (β), αφού η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπερβαίνει τις £1000.- και £5000.- που προβλέπονται στα δύο πιο πάνω άρθρα, αφού η χαμηλότερη προσφορά που υποβλήθηκε ήταν Λ.Κ. 206.364,00.- αλλά και επειδή ουδείς αμφισβήτησε ότι η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στον καν. 3(α) και (β).

Δεν συμφωνούμε με τη θέση της δικηγόρου της Αναθέτουσας Αρχής, ότι επειδή η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ενέπιπτε στην εξουσία του Συμβουλίου Προσφορών,

(επειδή υπερέβαινε τα όρια του καν. 3(α) και (β)), δεν απαιτείτο η σύσταση Επιτροπής Προσφορών.

Ο καν. 24(1) της Κ.Δ.Π. 489/2004 είναι διαφωτιστικός.

«Όπου την εξουσία για την ανάθεση σύμβασης έχει το Συμβούλιο Προσφορών, αυτό αφού μελετήσει την έκθεση της Επιτροπής Προσφορών μαζί με την έκθεση αξιολόγησης ... »

Είναι σαφές από το λεκτικό του πιο πάνω κανονισμού ότι, στις περιπτώσεις που την εξουσία να αποφασίσει έχει το **Συμβούλιο Προσφορών**, όπως στον **παρόντα** διαγωνισμό, αυτό πριν αποφασίσει πρέπει να έχει ενώπιον του μεταξύ άλλων, **έκθεση της Επιτροπής Προσφορών**. Επομένως για να υπάρχει Έκθεση της Επιτροπής Προσφορών έπρεπε πρώτα να συσταθεί Επιτροπή Προσφορών, πράγμα που δεν έγινε στον παρόντα διαγωνισμό.

Πέραν τούτου και η **επιφύλαξη του καν. 3(3)** ενισχύει τη θέση ότι, όταν την εξουσία να αποφασίσει έχει το Συμβούλιο Προσφορών, πρέπει αυτό να έχει ενώπιον του μεταξύ άλλων και **Έκθεση από την Επιτροπή Προσφορών**. Η σχετική επιφύλαξη έχει ως ακολούθως:

«Νοείται ότι, στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο διαγωνισμός που οδηγεί στην ανάθεση σύμβασης εκφεύγει της δικαιοδοσίας της Επιτροπής Προσφορών, ο φάκελος των προσφορών, μαζί με κάθε σχετικό έγγραφο ή στοιχείο που έχει ληφθεί, παραπέμπεται από την Επιτροπή Προσφορών μαζί με την έκθεσή της, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού 8(β) στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών για περαιτέρω χειρισμό.»

Από τα ενώπιον μας εκτεθέντα παραδεκτά γεγονότα είναι φανερό ότι, όταν το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου Λεμεσού αποφάσιζε για τον τερματισμό και ακύρωση του διαγωνισμού, δεν είχε ενώπιον του, όπως ρητά προβλέπεται στους σχετικούς κανονισμούς, **Έκθεση με εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών**, αφού ουδέποτε συστάθηκε **Επιτροπή Προσφορών**.

Η αναφορά της δικηγόρου της Αναθέτουσας Αρχής στον καν. **23(2)** και στην παλαιότερη απόφαση του Δήμου Λεμεσού ημερ. **26.1.2005** για **σύσταση τριμελών Επιτροπών**, δεν απαλλάσσει την Αναθέτουσα Αρχή από την υποχρέωση της να συστήσει Επιτροπή Προσφορών. Επαναλαμβάνουμε σχετικό απόσπασμα από τον **καν. 8**.

« ... για κάθε διαγωνισμό που οδηγεί στην ανάθεση σύμβασης το Συμβούλιο Προσφορών συστήνει Επιτροπή Προσφορών από τα μέλη του ... »

Πέραν τούτου, η προβλεπόμενη στην απόφαση του Δήμου Λεμεσού ημερ. 26.1.2005 τριμελής επιτροπή αξιολόγησης, δεν φαίνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου να συστάθηκε, αφού είναι άγνωστα τα ονόματα των μελών της, δεν υπάρχει κανένα πρακτικό συνεδρίας αυτής της Επιτροπής και καμία Έκθεση Αξιολόγησης που να υπογράφεται από αυτά τα τρία μέλη. Αλλά και εάν ακόμη υπήρξε η τριμελής αυτή επιτροπή αξιολόγησης με κανένα τρόπο δεν μπορούσε να αντικαταστήσει ή να αναπληρώσει τη μη συσταθείσα Επιτροπή Προσφορών.

(2) Έχουμε παρατηρήσει ότι, κατά την ημερομηνία ανοίγματος των προσφορών στις **30.3.2007** (που ήταν και η τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών), στο συμπληρωθέν ειδικό έντυπο που είναι σύμφωνα με το **παράρτημα της Κ.Δ.Π. 489/2004 (κανονισμοί 21(1) και 31)** και βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο, δίπλα από το όνομα του κάθε προσφέροντα αναγράφεται το ποσό που έχει προσφέρει. Δηλαδή ανοίχθηκαν και οι οικονομικοί φάκελοι των προσφοροδοτών και όχι μόνο οι τεχνικοί φάκελοι.

Είναι η θέση μας ότι αυτή η ενέργεια της Αναθέτουσας Αρχής καταστρατηγεί το **κριτήριο ανάθεσης** της «**πλέον οικονομικά συμφέρουσας προσφοράς**» με το **σύστημα των δύο σφραγιστών υποφακέλων, Τεχνικός Φάκελος – Οικονομικός Φάκελος**. Με το άνοιγμα και των οικονομικών φακέλων ταυτόχρονα με τον Τεχνικό Φάκελο, το κριτήριο ανάθεσης μετατράπηκε από της «**πλέον οικονομικά συμφέρουσας προσφοράς**» σε αυτό «**της χαμηλότερης τιμής**», εντός προδιαγραφών.

Στο **μέρος Α** των όρων του Διαγωνισμού – **Γενικοί Όροι Διαγωνισμού**, στη **σελίδα 16**, κάτω από τον τίτλο «**Αξιολόγηση Προσφορών**» στην **παράγραφο 2**, αναφέρονται τα εξής:

*«Για την επιλογή του **Αναδόχου** θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση και **αριθμητική βαθμολόγηση** της κάθε προσφοράς επί τη βάσει στοιχείων (βλ. παράγραφο Α4.6.1.2 και Α4.6.2) που θα έχουν υποβάλει οι προσφέροντες νόμιμα και σύμφωνα με τους όρους των Εγγράφων Προσφορών.*

Από τη στιγμή που ανοίχθηκαν οι υποφάκελοι με την οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων έχει χαθεί το τεκμήριο της αντικειμενικότητας και αξιοπιστίας της οποιασδήποτε αριθμητικής βαθμολόγησης των προσφορών.

Το ειδικό έντυπο του Δήμου Λεμεσού που συντάχθηκε με βάση το **παράρτημα της Κ.Δ.Π. 489/2004 αναφέρει: Ποσό (αν είναι εφικτό)**, επειδή δεν είναι υποχρεωτικό στο άνοιγμα των προσφορών να καταγράφεται και η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, όπως στην παρούσα περίπτωση, λόγω του ότι το κριτήριο ανάθεσης ήταν η πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά με το σύστημα των δύο υποφακέλων και όχι η χαμηλότερη τιμή.

Ως συμπέρασμα θεωρούμε την παράλειψη σύστασης Επιτροπής Προσφορών από την Αναθέτουσα Αρχή, ως ουσιώδη παραβίαση των κανονισμών αξιολόγησης των προσφορών όπως περιέχονται στην **Κ.Δ.Π. 489/2004** και οι οποίοι είναι δεσμευτικοί για την Αναθέτουσα Αρχή.

Επίσης θεωρούμε το άνοιγμα των φακέλων με τις οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων ταυτόχρονα με τους φακέλους που περιείχαν τις Τεχνικές Προσφορές με τα Δικαιολογητικά ως πολύ σοβαρό λάθος, αφού η Αναθέτουσα Αρχή μετέτρεψε μονομερώς το κριτήριο ανάθεσης, της «πλέον οικονομικά συμφέρουσας προσφοράς» σε αυτό της χαμηλότερης τιμής» εντός προδιαγραφών.

Με το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων ταυτόχρονα με των Τεχνικών, η Αναθέτουσα Αρχή παραβίασε ένα από τους πιο ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού, αυτό που αφορά το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.

Είναι πάγια νομολογημένη αρχή ότι, η προκήρυξη και οι όροι της αποτελούν πράξη κανονιστικού περιεχομένου και δεσμεύουν τόσο τη διοίκηση όσο και τους διαγωνιζομένους, η δε παράβαση ουσιωδών όρων συνιστά παράβαση κανόνα δικαίου και επιφέρει ακυρότητα.

Τα πιο πάνω, δηλαδή η παράλειψη σύστασης Επιτροπής Προσφορών και το λάθος να ανοιχθούν ταυτόχρονα οι φάκελοι της (Τεχνικής Προσφοράς) και της (Οικονομικής Προσφοράς) οδηγούν αναπόφευκτα σε ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής.

Ενόψει της πιο πάνω κατάληξης, δεν θεωρούμε σκόπιμο να εξετάσουμε τους άλλους λόγους ακυρότητας που επικαλέστηκαν οι Αιτητές.

Σαν αποτέλεσμα, η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή γίνεται αποδεκτή και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.